

109.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 6 maj 1908.
— — — — Andra kammaren den 6 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om upphäfvande af bestämmelsen om kapellförsamlings skyldighet att deltaga i moderkyrkans byggnad och underhåll.

(Lagutskottets utlåtande n:o 52.)

Till Konungen.

Vid innevarande års riksdag har enskild motionär gjort framställning om upphäfvande af gällande bestämmelser i fråga om kapellförsamlings skyldighet att deltaga i moderkyrkans byggande och underhåll.

Såvidt Riksdagen kunnat finna, torde i förevarande ämne gälla, förutom de af motionären åberopade bestämmelser, *dels* 4:de punkten i kungl. resolutionen på prästerskapets besvär den 14 september 1731, däri föreskrifves, att »de socknemän, som för deras bekvämlighets skull fått bygga sig kapell, böra icke desto mindre, jämte det de underhålla samma kapell, äfven svara till byggnaden till moderkyrkan, som de förr gjort, innan kapellet byggdes; dock att, när några särskilda föreningar vid kapellens uppbyggande blifvit gjorda, därvid skall förblifva»; *dels* ock 2:dra punkten i kungl. resolutionen på allmogens allmänna besvär den 17 december 1734, däri meddelas den ovillkorliga föreskrift, att »vederbörande, hvilka bekommit tillstånd att uppbygga sig kapell, strängeligen varda antydde att, vid förlust af en sådan frihet, på intet sätt, under hvad sken och förevändning det helst vara må, sig i framtiden undandraga den hitintills vanliga kyrko- och prästegårdsbyggnaden».

Härutinnan har genom 12 § i kungl. resolutionen på allmogens besvär den 9 december 1766 gjorts förklaring om huru långt kapellboars skyldighet till deltagande i moderkyrkans byggnad och underhåll sträcker sig.

Af berörda lagstiftning synes framgå, att kapellförsamlingar icke äro att anse såsom själfständiga, utan endast såsom delar af moderförsamlingar, till hvilka de i kyrkligt afseende lära vara att räkna, om de ock i vissa hänseenden hafva egen förvaltning samt kapellan. Den åt kapellförsamlingar förunnade frihet att hafva egna kyrkor eller kapell lærer i regel hafva tillkommit genom en kungl. resolution, och dessa resolutioner, hvilka utfärdats efter vederbörandes hörande, torde reglera jämväl förhållandena mellan kapell- och moderförsamlingen eller stadfästa dem emellan träffade föreningar. Afgörandet af de frågor, som kunna uppstå mellan församlingarna om byggnads- och underhållsskyldighet vid moderkyrkan, lærer fördenskull i de flesta fall blifva beroende jämväl på tolkning af ingångna kontrakt eller tillämpning af särskilda kungl. resolutioner.

Sambandet mellan kapell- och moderförsamlingar uti nu ifrågavarande hänseende synes sålunda icke kunna utan vidare genom ett allmänt lagbud upphävas. Icke heller torde det åsyftade ändamålet kunna vinnas på sätt motionären ifrågasatt, nämligen genom ett blott upphäfvande af bestämmelserna i åberopade kungl. resolutionerna af den 14 juni 1720 och den 9 december 1766.

Då emellertid gällande bestämmelser i vissa fall synas kunna medföra åtskilliga olägenheter och missförhållanden, anser sig Riksdagen böra härigenom anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta verkställa utredning,

huruvida eller i hvad mån den för kapellförsamling bestående skyldighet i afseende å moderkyrkans byggnad och underhåll må kunna upphöra, samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen kan gifva anledning.

Stockholm den 6 maj 1908.

Med undersåtlig vördnad.
